

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2008. gada 22. decembrī*

Lieta C-13/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 23. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 14. janvārī, tiesvedībā, ko ierosinājuši

Erich Stamm,

Anneliese Hauser,

piedaloties

Regierungspräsidium Freiburg.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents), Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Štamma [*Stamm*] kunga vārdā — J. Štrijs [*J. Strick*], *Rechtsanwalt*,

— *Regierungspräsidium Freiburg* vārdā — P. Brehts [*P. Brecht*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — E. Traversa [*E. Traversa*] un F. Hofmeisters [*F. Hoffmeister*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 1999. gada 21. jūnijā Luksemburgā parakstītā Līguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos (OV L 114, 6. lpp.; turpmāk tekstā — “līgums”) I pielikuma 12. panta 1. punktu, 13. panta 1. punktu un 15. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums tika izteikts tiesvedībā starp Štamma kungu un Hauzeres [*Hauser*] kundzi pret Freiburgas valdības prezidiju par vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanu pašnodarbinātajām personām no Šveices, kuras šķērso robežu.

Atbilstošās tiesību normas

Līgums

- 3 Saskaņā ar līguma 1. panta a) un d) punktu tā mērķis it īpaši ir piešķirt Eiropas Kopienas dalībvalstu un Šveices Konfederācijas pilsoņiem iebraukšanas un uzturēšanās tiesības, tiesības uz darbu kā darba ņēmējiem, tiesības veikt uzņēmējdarbību kā pašnodarbi-

nātām personām un tiesības palikt Līgumslēdzēju pušu teritorijā, kā arī nodrošināt tādus pašus dzīves, nodarbinātības un darba apstākļus kā tie, kas nodrošināti pilsoņiem.

- 4 Atbilstoši līguma 2. pantam, “piemērojot šā līguma I, II un III pielikuma noteikumus un saskaņā ar tiem, vienas Līgumslēdzējas puses pilsoņiem, kas ir likumīgi rezidenti otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, nepiemēro nekādu diskrimināciju, kuras pamatā būtu valstiskā piederība”.
- 5 Līguma 16. pants, kura nosaukums ir “Atsauce uz Kopienas tiesībām”, ir izteikts šādi:

“1. Lai sasniegtu šā līguma mērķus, Līgumslēdzējas puses veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka attiecībās starp tām piemēro tiesības un pienākumus, kas līdzvērtīgi tiesībām un pienākumiem, kuri ietveri Eiropas Kopienu tiesību aktos, uz ko izdarīta atsauce.

2. Ciktāl šā līguma piemērošana ietver Kopienas tiesību jēdzienus, līdz šā līguma parakstīšanas dienai jāņem vērā attiecīgā Eiropas Kopienu Tiesas prakse [judikatūra]. Par judikatūru, kas iedibināta pēc minētā datuma, Šveice tiks informēta. Lai nodrošinātu pienācīgu šā līguma darbību, Apvienotā komiteja pēc kādas Līgumslēdzējas puses pieprasījuma nosaka saistības, ko paredz šāda Tiesas prakse [judikatūra].”

- 6 Līguma I pielikuma III nodaļā, kas veltīta personu pārvietošanās brīvībai, ir ietverti īpaši noteikumi attiecībā uz pašnodarbinātajām personām. Šī pielikuma 12. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "līgumslēdzējas puses pilsonis, kas vēlas veikt uzņēmējdarbību otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, lai darbotos kā pašnodarbinātais (še turpmāk "pašnodarbināta persona"), saņem uzturēšanās atļauju, kas derīga vismaz piecus gadus pēc tās izdošanas datuma ar noteikumu, ka tas iesniedz valsts kompetentajām iestādēm pierādījumus par to, ka ir reģistrējis savu uzņēmējdarbību vai vēlas to darīt".
- 7 Šī panta 2.–6. punktā ir ietverti procesuālie noteikumi saistībā ar pašnodarbināto personu uzturēšanās tiesībām.
- 8 Attiecībā uz pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu, minētā pielikuma 13. pantā ir paredzēts šādi:

"1. Pašnodarbināts darbinieks, kas šķērso robežu, ir Līgumslēdzējas puses pilsonis, kura dzīvesvieta ir Līgumslēdzējas puses teritorijā, bet kurš darbojas kā pašnodarbināta persona otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, parasti atgriežoties savā dzīvesvietā katru dienu vai vismaz vienreiz nedēļā.

2. Pašnodarbinātiem darbiniekiem, kas šķērso robežu, nav vajadzīga uzturēšanās atļauja.

Tomēr attiecīgās valsts iestādes var pašnodarbinātam darbiniekam, kas šķērso robežu, izdot īpašu atļauju, kas ir derīga vismaz piecus gadus ar noteikumu, ka šī persona kompetentajām valsts iestādēm uzrāda pierādījumu par to, ka tā darbojas vai vēlas darboties kā pašnodarbināta persona. Atļauju pagarina vismaz uz pieciem gadiem ar noteikumu, ka darbinieks, kas šķērso robežu, uzrāda pierādījumu par to, ka viņš darbojas kā pašnodarbinātais.

3. Īpašās atļaujas ir derīgas visā izdevējas valsts teritorijā.”

- 9 Līguma I pielikuma 14. pants ar nosaukumu “Profesionālā un teritoriālā mobilitāte” ir šāds:

“1. Pašnodarbinātām personām ir tiesības uz profesionālo un teritoriālo mobilitāti visā uzņēmējas [uzņemošās] valsts teritorijā.

2. Profesionālā mobilitāte ietver nodarbošanās maiņu, kā arī pāreju no pašnodarbinātā statusa nodarbinātā statusā. Teritoriālā mobilitāte ietver darba un dzīves vietas maiņu.”

- 10 Saistībā ar vienlīdzīgu attieksmi šī pielikuma 15. pantā ir noteikts šādi:

“1. Attiecībā uz pieeju pašnodarbinātībai un tās īstenošanu uzņemšanas [uzņemošajā] valstī pret pašnodarbināto personu ir ne mazāk labvēlīga attieksme kā pret savas valsts pilsoņiem.

2. Šā pielikuma 9. panta noteikumus piemēro *mutatis mutandis* attiecībā uz pašnodarbinātajām personām, kas minētas šajā nodaļā.”

11 Atbilstoši minētā pielikuma 16. pantam, kura nosaukums ir “Valsts varas īstenošana”:

“Pašnodarbinātai personai var liegt tiesības veikt darbību, kas ietver, kaut vai neregulāri, valsts varas īstenošanu.”

12 Saskaņā ar līguma I pielikuma 23. panta 1. punktu personai, kas saņem pakalpojumus, nav vajadzīga uzturēšanās atļauja, ja uzturēšanās laiks nepārsniedz vai ir vienāds ar trijiem mēnešiem. Ja šis laika posms pārsniedz trīs mēnešus, personai, kura saņem pakalpojumus, izsniedz uzturēšanās atļauju uz laiku, kas vienāds ar pakalpojuma ilgumu.

13 Šī pielikuma 25. pantā ir paredzēts:

“1. Līgumslēdzējas puses pilsonis, kam ir uzturēšanās tiesības un sava galvenā mājvieta uzņēmējā [uzņemošajā] valstī, bauda tādas pašas tiesības kā pilsoņi attiecībā uz nekustamā īpašuma pirkšanu. Šāds pilsonis jebkurā laikā var izveidot savu galveno mājvietu uzņēmējā [uzņemošajā] valstī saskaņā ar attiecīgajiem valsts noteikumiem neatkarīgi no tā, cik ilgi viņš ir nodarbināts. Uzņēmējas [Uzņemošās] valsts atstāšana neuzliek pienākumu pārdot šādu īpašumu.

[..]

3. Darbaņēmējs [persona], kas šķērso robežu, bauda tādas pašas tiesības kā pilsonis attiecībā uz nekustamā īpašuma pirkšanu savai ekonomiskajai darbībai vai attiecībā uz otru mājvietu. Uzņēmējas [Uzņemošās] valsts atstāšana neuzliek pienākumu pārdot šādu īpašumu. Viņam var atļaut iegādāties arī brīvdienu mītņi. Šis līgums neskar noteikumus, ko uzņēmējā [uzņemošajā] valstī piemēro tīriem kapitālieguldījumiem vai darījumiem ar neapbūvētu zemi vai dzīvokļiem.”

Valsts tiesiskais regulējums

- 14 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka Vācijas Likumā par zemes nomas līgumu reģistrēšanu un to apstrīdēšanu (*Gesetz über die Anzeige und Beanstandung von Landpachtverträgen*, *BGBI. 1985 I*, 2075. lpp.; turpmāk tekstā — “*LPachtVG*”) ir paredzēti īpaši noteikumi attiecībā uz lauksaimniecībā izmantojamas zemes nomas līgumiem. Līgumslēdzējiem līgumi ir jāreģistrē kompetentajā iestādē, kura to noslēgšanai var iebilst, it īpaši tad, ja iznomāšanas rezultātā zemes izmantošana būtu “nepiemēroti” sadalīta.
- 15 Iesniedzējtiesa precizē, ka saskaņā ar *LPachtVG* 4. panta 1. un 2. punktu iznomāšanas rezultātā zemes izmantošana ir “nepiemēroti” sadalīta it īpaši tad, ja tā ir pretrunā agrārās struktūras uzlabošanai. Tā tas ir gadījumā, kad, lauksaimniecībā izmantojamus zemesgabalus iznomājot personām, kuras nav lauksaimnieki, tiek liegts tos lietot lauksaimniekiem, kuriem šīs platības ir steidzami nepieciešamas produktīvu un konkurētspējīgu uzņēmumu veidošanai un uzturēšanai un šie lauksaimnieki ir gatavi šo zemi nomāt.
- 16 Iesniedzējtiesa piebilst, ka no tās judikatūras, kura izveidojusies vēl pirms līguma stāšanās spēkā, izriet, ka, iznomājot Šveices lauksaimniekiem, kuru uzņēmumi atrodas Šveicē, lauksaimniecībā izmantojamus zemesgabalus, liedzot iespēju tos lietot Vācijas

pilna laika lauksaimniekiem, kuriem šī zeme ir steidzami nepieciešama produktīvu un konkurētspējīgu uzņēmumu veidošanai un uzturēšanai, ir pretrunā Vācijas agrārās struktūras uzlabošanas pasākumiem. No tā izriet, ka *LPachtVG* 4. panta piemērošanas mērķiem ir jāuzskata, ka šie Šveices lauksaimnieki neietilpst Vācijas agrārajā struktūrā un tādējādi — nav lauksaimnieki.

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

- 17 Štamms, Šveices lauksaimnieks, kura uzņēmums atrodas Šveicē, 2005. gada 10. oktobrī ar Hauzeri, kura dzīvo Vācijā, noslēdza zemes nomas līgumu par lauksaimniecībā izmantojamas zemes nomu 2,75 ha platībā Vācijā. Šajā uz pieciem gadiem noslēgtajā nomas līgumā paredzētā gada nomas maksa bija EUR 686.
- 18 *Landwirtschaftsamt* (Vācijas Lauksaimniecības pārvalde) ir izteikusi iebildumus par šo nomas līgumu un uzdevusi tā slēdzējiem to tūlīt izbeigt. Štamma vērsanos tiesā, kā arī pakārtotos prasījumus *Amtsgericht Waldshut-Tiengen* [Valdshūtas–Tingenes Pirmās instances tiesa] noraidīja un šo līgumu atcēla, pamatojot to tādējādi, ka šis iznomāšanas rezultātā zemes izmantošana ir “nepiemēroti” sadalīta.
- 19 Pēc nesekmīgas tiesvedības *Oberlandesgericht Karlsruhe* [Karlsruēs Augstākā tiesa] Freiburgā Štamms vērsās iesniedzējtiesā ar lūgumu atzīt ar Hauzeri noslēgto nomas

līgumu par spēkā esošu. Šī tiesa uzskata, ka, tā kā šajā gadījumā Vācijas lauksaimnieki, kuri vēlas paplašināt savu darbību, ir ieinteresēti nomāt attiecīgās platības, minētais zemes nomas līgums atbilstoši minētajai judikatūrai ir jāatceļ.

20 Iesniedzējtiesa katrā ziņā atgādina, ka šo judikatūru nevarētu ņemt vērā, ja līguma I pielikuma 15. panta 1. punktā paredzētais pienākums nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi būtu piemērojams ne tikai “pašnodarbinātajām personām” šī pielikuma 12. panta 1. punkta izpratnē, bet arī “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu” minētā pielikuma 13. panta 1. punkta nozīmē. Šādos apstākļos saskaņā ar *LPachtVG* 4. pantu Šveices pilna laika lauksaimniekus, kuru uzņēmums atrodas Šveicē, nevarētu uzskatīt par personām, kuras nav lauksaimnieki. Tieši pretēji — viņiem būtu jānodrošina ne mazāk labvēlīga attieksme kā Vācijas pilna laika lauksaimniekiem.

21 Uzskatīdama, ka līguma noteikumu interpretācija ir nepieciešama nolēmuma pieņemšanai, *Bundesgerichtshof* [Federālā Augstākā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai saskaņā ar Līguma [...] I pielikuma 15. panta 1. punktu attieksmei ir jābūt ne mazāk labvēlīgai kā pret saviem pilsoņiem attiecībā uz pieeju pašnodarbinātībai uzņemošajā valstī un tās īstenošanu tikai pret “pašnodarbinātajām personām” Līguma I pielikuma 12. panta 1. punkta izpratnē, vai arī tas tāpat attiecas uz “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu” Līguma I pielikuma 13. panta 1. punkta izpratnē?”

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

22 *Regierungspräsidium Freiburg* [Freiburgas valdības prezidijs] uzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams, jo uzdotais jautājums nav būtisks pamata lietas strīda atrisināšanai. Tas uzskata, ka Štamms nav nedz “pašnodarbinātā persona”, nedz arī “pašnodarbinātā persona, kas šķērso robežu”, uz ko attiecas līguma I pielikums, un ka Šveices lauksaimnieks, kura uzņēmums ir Šveicē un kurš vēlas izmantot lauksaimniecības zemes platības Vācijā, lai pēc tam, izmantojot atbrīvojumu no nodokļiem, izaudzētos lauksaimniecības produktus ievestu Šveicē, nekādā gadījumā neietilpst minētā pielikuma 12. vai 13. panta piemērošanas jomā.

23 Eiropas Kopienu Komisija arī pauž šaubas attiecībā uz uzdotā jautājuma atbilstību. Tā norāda, ka pašnodarbinātajai personai, kas šķērso robežu, ir jābūt savu darbību reģistrējušai otras līgumslēdzējas puses teritorijā, kā tas vispārīgā veidā paredzēts līguma I pielikuma 12. panta 1. punktā. Tā kā no lietas materiāliem neizriet, ka Štammam būtu otrs uzņēmums Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā, ar kā starpniecību viņš integrētos Vācijas ekonomikā un vērstos pie šīs valsts pilsoņiem, Komisija neizslēdz, ka varētu uzskatīt, ka ieinteresētā persona nav reģistrēta Vācijā un tai nav “pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu” statusa līguma izpratnē.

24 Šie iebildumi ir jānoraida.

25 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Kopienu tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņemums (2003. gada 15. maija spriedums lietā C-300/01 *Salzmann*, *Recueil*, I-4899. lpp., 29. un 31. punkts, kā arī 2007. gada 7. jūnija spriedums apvienotajās lietās no C-222/05 līdz C-225/05 *van der Weerd* u.c., Krājums, I-4233. lpp., 22. punkts). Valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (2006. gada 5. decembra spriedums apvienotajās lietās C-94/04 un C-202/04 *Cipolla* u.c., Krājums, I-11421. lpp., 25. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *van der Weerd* u.c., 22. punkts).

26 Iesniedzējtiesa Štammu nešaubīgi ir kvalificējusi kā “pašnodarbināto personu, kas šķērso robežu”.

27 Šādos apstākļos nešķiet, ka lūgtajai līguma prasību interpretācijai nebūtu saiknes ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu. Tādēļ lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērojama atbilstības pieņemums *Regierungspräsidium Freiburg* un Komisijas pausto iebildumu dēļ nav jānoraida.

28 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 29 Vispirms ir jānorāda, ka pamata prāvas kontekstu nosaka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu un tādēļ Tiesai nav jāpārbauda līguma 10. pantā un I pielikuma VII nodaļā ietvertie pārejas noteikumi un noteikumi saistībā ar līguma attīstību.
- 30 Ar uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai līguma I pielikuma 15. pantā paredzētā vienlīdzīgā attieksme ir piemērojama šī paša pielikuma 13. pantā minētajām “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu”.
- 31 *Regierungspräsidium Freiburg* uzskata, ka princips, saskaņā ar kuru līguma I pielikuma 15. panta 1. punktā paredzētā ne mazāk labvēlīgā attieksme ir piemērojama tikai pašnodarbinātajām personām, ir piemērojams tikai pašnodarbinātajām personām šī pielikuma 12. panta 1. punkta izpratnē, bet ne pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu minētā pielikuma 13. panta 1. punkta izpratnē. Tas uzskata, ka šādu interpretāciju apstiprina līguma sistēma un teksts, kurā pašnodarbinātās personas un pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu, netiek pilnībā pielīdzinātas, bet — tieši pretēji — šīs divas personu kategorijas tiek apzināti nodalītas.
- 32 Tomēr šāda interpretācija ir jānoraida.
- 33 Uzreiz ir jāatgādina, ka līguma I pielikuma III nodaļa ar nosaukumu “Pašnodarbinātās personas”, ietver šī pielikuma 12.–16. pantu. Minētā pielikuma 12. pantā ir paredzētas pašnodarbinātās personas, proti, līgumslēdzējas puses pilsoņi, kuri veic uzņēmējdarbību vai vēlas veikt uzņēmējdarbību otras līgumslēdzējas puses teritorijā, lai darbotos kā pašnodarbinātie. Šī paša pielikuma 13. pantā ir paredzētas pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu, kas ir pašnodarbināto personu kategorija, kuru dzīvesvieta ir

līgumslēdzējas puses teritorijā, bet kuri darbojas kā pašnodarbinātas personas otras līgumslēdzējas puses teritorijā. Līguma I pielikuma 14. un 15. pants ir veltīti attiecīgi profesionālajai un teritoriālajai mobilitātei, kā arī vienlīdzīgai attieksmei pret pašnodarbinātajām personām. Šī pielikuma 16. pantā ir paredzēta iespēja liegt šīm personām tiesības veikt darbību, kas ietver valsts varas īstenošanu.

³⁴ Ir jāatzīst, ka III nodaļā nav nevienas normas, kas paredzētu, ka līguma I pielikuma 14.–16. pants būtu jāpiemēro tikai “pašnodarbinātajām personām” šī pielikuma 12. panta 1. punkta izpratnē, bet ne “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu” tā 13. panta 1. punkta izpratnē.

³⁵ Minētajā III nodaļā nekas nenorāda uz to, ka pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu, saskaņā ar līguma I pielikuma 14. pantu nevar izmantot profesionālo un teritoriālo mobilitāti uzņemošās dalībvalsts teritorijā, nedz arī uz to, ka tām saskaņā ar šī pielikuma 16. pantu nevarētu liegt tiesības veikt darbību, kas ietver valsts varas īstenošanu šajā valstī. Arī attiecībā uz teritoriālo mobilitāti šis apgalvojums ir spēkā pat tad, ja tiesības uz to ir jāīsteno, saglabājot minētā pielikuma 13. pantā definēto “pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu” statusu.

³⁶ Līguma I pielikuma III nodaļā nav arī nevienas normas, kurā attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principu, kas paredzēts šī pielikuma 15. pantā, būtu norāde, ka pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu, šis princips nav jāpiemēro.

- 37 Tā kā nedz I pielikuma III nodaļas normu teksts, nedz šis nodaļas sistēma nesniedz pierādījumus, uz kuru pamata šī pielikuma 14.–16. pants nebūtu jāpiemēro pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu, tad nevar atzīt, ka šīs personas, kas paredzētas minētā pielikuma 13. panta 1. punktā, šīs nodaļas ietvaros nav uzskatāmas par pašnodarbinātajām personām ar tādu pašu pamatojumu kā personas, kurām ir piemērojams šī paša pielikuma 12. pants.
- 38 Šādu nostāju apstiprina līguma I pielikuma 15. panta 2. punkts, kurā ir paredzēts, ka “šā pielikuma 9. panta noteikumus piemēro *mutatis mutandis* attiecībā uz pašnodarbinātajām personām, kas minētas [III nodaļā]”. Tā kā šajā punktā ir atsauce uz III nodaļā minētajām “pašnodarbinātajām personām”, bet ne minētā pielikuma 12. pantā minētajām pašnodarbinātajām personām, līgumslēdzējām pusēm nav bijis nodoms attiecībā uz līguma I pielikuma 14.–16. panta piemērošanu nošķirt pašnodarbinātās personas un pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu. Tieši pretēji, šis apstāklis pierāda, ka minētajos pantos paredzētā profesionālā un teritoriālā mobilitāte, vienlīdzīga attieksme, kā arī iespēja liegt atsevišķām personām veikt darbības, kas saistītas ar valsts varas īstenošanu, vienveidīgi ir piemērojama gan šī pielikuma 12. pantā minētajām personām, gan arī minētā pielikuma 13. pantā paredzētajām personām.
- 39 Šajā sakarā, piekrītot Komisijai, ir jāpiebilst, ka līgumā pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu, ir nošķirtas tikai vienā pantā īpašu iemeslu dēļ, proti, lai tām noteiktu labvēlīgākus noteikumus attiecībā uz uzturēšanās tiesībām. Atšķirībā no pārējām pašnodarbinātajām personām, kas minētas līguma I pielikuma 12. pantā, pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu, nav nepieciešama uzturēšanās atļauja. Ir skaidrs, ka līgumslēdzējām pusēm, kuras ir piešķirušas labvēlīgākus noteikumus robežšķersotājiem, nav bijis nodoma nostādīt šīs personas nelabvēlīgākā situācijā saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanu.
- 40 Štamma pārstāvēto viedokli, ka pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu, ir jāpiemēro vienlīdzīgas attieksmes princips, turklāt apstiprina līguma I pielikuma II un III nodaļas sistēma, tā vispārīgie mērķi, kā arī veids, kādā ir jāinterpretē šī pielikuma 25. pants.

41 Pirmkārt, līguma I pielikuma II un III nodaļas, kuru nosaukumi, attiecīgi, ir “Nodarbinātās personas” un “Pašnodarbinātās personas”, analīze pierāda, ka šo nodaļu konstrukcija ir vienāda.

42 Tādēļ šajā sakarā jāatzīst, ka šī pielikuma II nodaļā, attiecīgi 6. un 7. pantā, ir ietverti noteikumi par nodarbinātām personām un nodarbinātiem darbiniekiem, kas šķērso robežu, un ka minētā pielikuma 8.–10. pantā ir paredzēti profesionālās un teritoriālās mobilitātes princips, vienlīdzīgas attieksmes princips, kā arī iespēja liegt darbiniekiem tiesības ieņemt zināmus amatus valsts dienestā. Šajā nodaļā nav nevienas norādes, kas apstiprinātu, ka šie principi un šī iespēja nav piemērojama nodarbinātiem darbiniekiem, kas šķērso robežu, bet vienīgi nodarbinātām personām. Šajā nodaļā nav nevienas normas, uz kuras pamata varētu uzskatīt, ka nodarbinātiem darbiniekiem, kas šķērso robežu, nav piemērojams profesionālās un teritoriālās mobilitātes princips, neskarot šī statusa saglabāšanu, kā arī vienlīdzīgas attieksmes princips vai ka attiecīgā gadījumā šīm personām nevar liegt ieņemt amatus valsts dienestā.

43 No tā, ka vienlīdzīgas attieksmes princips ir piemērojams gan nodarbinātiem darbiniekiem, kas šķērso robežu, gan nodarbinātām personām, no vienas puses, un no tā, ka līguma I pielikuma II un III nodaļas sistēmiski ir vienādas, no otras puses, izriet, ka līgumslēdzējas puses attiecībā uz minētā principa piemērojamību nav vēlējušās nošķirt pašnodarbinātās personas un pašnodarbinātās personas, kas šķērso robežu.

44 Otrkārt, attiecībā uz līguma mērķi ir jāatgādina, ka saskaņā ar tā 1. panta a) un d) punktu līguma mērķi it īpaši ir piešķirt Eiropas Kopienas dalībvalstu un Šveices Konfederācijas pilsoņiem tiesības veikt uzņēmējdarbību kā pašnodarbinātām personām, kā arī

nodrošināt tādus pašus dzīves, nodarbinātības un darba apstākļus kā tie, kas nodrošināti pilsoņiem. Kā norāda Komisija, šie mērķi tiktu sasniegti tikai daļēji, ja “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu”, tām veicot savas darbības, varētu piemērot īpašus ierobežojumus, kādi nav piemērojami citām “pašnodarbinātajām personām”.

45 Turklāt vienas līgumslēdzējas puses pilsoņiem, kuri ir likumīgi rezidenti otras līgumslēdzējas puses teritorijā, saskaņā ar līguma 2. pantu, piemērojot līguma I–III pielikuma noteikumus, nedrīkst piemērot nekādu diskrimināciju pilsonības dēļ.

46 Līguma I pielikuma 12., 13. un 15. panta, lasot tos kopā ar līguma 1. panta a) un d) punktu un 2. pantu, teleoloģiskā interpretācija nepieļauj attiecībā uz pieeju pašnodarbinātībai un tās īstenošanu “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu” piemērot mazāk labvēlīgu attieksmi uzņemošajā valstī kā to, kas tajā tiek piemērota šīs valsts pilsoņiem.

47 Treškārt, attiecībā uz līguma I pielikuma VI nodaļu ar nosaukumu “Nekustamā īpašuma pirkšana” ir jāatzīst, ka šīs nodaļas vienīgā panta, proti, šī pielikuma 25. panta, 3. punktā ir paredzēts, ka darba ņēmējs, kas šķērso robežu, bauda tādas pašas tiesības kā pilsonis attiecībā uz nekustamā īpašuma pirkšanu savai ekonomiskajai darbībai.

48 Pat ja šī sprieduma iepriekšējā punktā minētais pants neattiecas uz lauksaimniecībā izmantojamas zemes nomas līgumiem, līgumslēdzējas puses nevarēja iecerēt šiem līgumiem piemērot nelabvēlīgāku attieksmi kā nekustama īpašuma iegūšanai, kura parasti ietver plašāku attiecīgo lietu tiesību spektru.

49 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild šādi: atbilstoši līguma I pielikuma 15. panta 1. punktam vienai līgumslēdzējai pusei otras līgumslēdzējas puses “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu” šī pielikuma 13. panta izpratnē attiecībā uz pieeju pašnodarbinātībai un tās īstenošanu uzņemošajā valstī ir jānodrošina ne mazāk labvēlīga attieksme kā pret saviem pilsoņiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

50 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

atbilstoši 1999. gada 21. jūnijā Luksemburgā parakstītā Līguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos I pielikuma 15. panta 1. punktam vienai līgumslēdzējai pusei otras līgumslēdzējas puses “pašnodarbinātajām personām, kas šķērso robežu” šī pielikuma 13. panta izpratnē attiecībā uz pieeju pašnodarbinātībai un tās īstenošanu uzņemošajā valstī ir jānodrošina ne mazāk labvēlīga attieksme kā pret saviem pilsoņiem.

[Paraksti]